

HØRINGSNOTAT

Center i departementet
Center for Grøn Omstilling

Dato
24. juni 2022

J nr. 2022 - 333

Høringsnotat vedr. udkast til bekendtgørelse om affaldsregulativer, -gebyrer og -aktører m.v. samt bekendtgørelse om Affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed.

Udkast til bekendtgørelse om affaldsregulativer, -gebyrer og -aktører m.v. samt bekendtgørelse om Affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed blev sendt i ekstern høring den 8. april med frist for afgivelse af høringssvar den 6. maj.

Der er modtaget i alt 20 høringssvar i høringsperioden.

Følgende 19 høringsparter har fremsendt bemærkninger til bekendtgørelserne:

- KL
- ARI
- Aalborg Kommune
- Dansk Erhverv
- Genvindingsindustrien
- Herning Kommune
- Danske havne
- DI
- Københavns Kommune
- Landbrug og Fødevarer
- Køge Kommune
- DAF
- Kolding Kommune
- Plastindustrien
- DI Byggeri
- Danaffald/DTL
- Næstved Kommune
- Solrød Kommune
- Ringkøbing-Skjern Kommune

Følgende høringspart har oplyst, at de ingen bemærkninger har til bekendtgørelserne:

- Dansk Retursystem

I det følgende vil de væsentligste punkter i de indkomne høringsvar blive gennemgået efterfulgt af ministeriets bemærkninger for hvert emne.

Bemærkningerne er markeret med kursiv. For detaljerede oplysninger om svarenes indhold henvises der til de fremsendte høringssvar, som kan ses på Høringsportalen.

Høringssvarene har berørt følgende emner:

Nr. 1: Generelle bemærkninger

Nr. 2: Markedspriser og ikrafttræden

Nr. 3: Dispensationsordning

Nr. 4: Omlastning

Nr. 5: Slagge og have- og parkaffald

Nr. 6: Kommunal indsamling af affald fra mindre virksomheder

Nr. 7: Forsyningstilsynet

Nr. 8: Indledende sortering/automatiseret sortering

Nr. 9: Gebyrer for madaffald

Nr. 10: Regulativer

Nr. 11: Overgangsordning

Nr. 12 Kommunens eget affald

Nr. 13: Genbrugshjørner og genbrugspladsen

Nr. 14: Øvrige bemærkninger

Ad nr. 1: Generelle bemærkninger

Der er modtaget en række generelle bemærkninger, der berører elementer i affaldsaktør- og affaldsregisterbekendtgørelsen, der ikke har været ændret eller som vedrører allerede gældende ret. Der er ligeledes en række bemærkninger, der angår regler der fremgår direkte af L 898 af 21. juni 2022.

Ministeriets bemærkninger:

Ministeriet bemærker, at formålet med de ændringer til affaldsaktør- og affaldsregisterbekendtgørelsen, der er genstand for denne høring, har været at udmønte en række af de lovbestemmelser, der blev vedtaget med L 898 af 21. juni 2022 om nye rammer for kommunal behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse, indsamling af erhvervsaffald, genbrug på genbrugspladser og skærpet økonomisk tilsyn. Dette høringsnotat omhandler derfor alene

spørgsmål og bemærkninger i relation til disse ændringer. I høringssvarene fremkommer imidlertid også en række spørgsmål, der vedrører L 898, som ikke er behandlet i dette høringsnotat.

Det bemærkes desuden, at Energistyrelsen planlægger at imødekomme diverse spørgsmål vedr. L 898 ved at lave en midlertidig hotline, som aktørerne kan kontakte fra august 2022. Derudover vil der blive afholdt jævnlige møder med hovedinteressenterne.

Ad nr. 2: Markedspriser og ikrafttræden

Solrød Kommune, Køge Kommune, Københavns Kommune, KL og DAF bemærker, at det vil være en vanskelig opgave at finde en korrekt markedspris, og at der vil være meget kort tid til at fastsætte priserne, når reglerne træder i kraft 1. juli.

Ministeriets bemærkninger:

Ministeriet bemærker, at der på baggrund af de modtagne høringssvar til affaldsaktørbekendtgørelsen og den politiske behandling af L 898 er blevet vedtaget et ændringsforslag til lovforslaget, der medfører, at reglerne om, at kommunalbestyrelsen skal fastsætte priser svarende til markedsprisen for visse tilbud om indsamling og behandling af erhvervsaffald først vil gælde fra 1. januar 2023. Ændringsforslaget har dermed medført, at reglerne i affaldsaktørbekendtgørelsen, der fastsætter de nærmere regler om principper for fastsættelsen af markedspriser m.v. for kommunal indsamling af forbrændingseget erhvervsaffald, erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse, der er produceret af virksomheder, der producerer affald, som i art og mængde svarer til en husholdnings, der er produceret på øer uden fast broforbindelse, ikke længere fremgår af bekendtgørelsen.

Dette medfører ikke, at kommunerne vil være forhindret i at tilbyde indsamling af dette affald, men der vil skulle opkræves gebyrer for disse ordninger i overensstemmelse med de gældende principper for fastsættelse af affaldsgebyrer indtil 1. januar 2023.

Ministeriet forventer at reglerne om fastsættelsen af markedspriser vil blive sendt i høring igen i efteråret i forbindelse med den planlagte ændring af affaldsaktørbekendtgørelsen, der skal udmønte reglerne i L 898 om genbrugshjørner på de kommunale genbrugspladser. Ministeriet bemærker i øvrigt, at det i betænkningen til L 898 af 21. juni 2022 er blevet præciseret, at Forsyningstilsynet vil udarbejde en vejledning for, hvordan markedspriserne vil kunne fastsættes i samarbejde med kommunerne.

Ad nr. 3: Dispensationsordningen

KL, DAF og Københavns Kommune bemærker, at kravene for en meddelelse af dispensation er for omfattende, at der næppe vil være privat interesse i at indgå et samarbejde med kommunen, og at dispensationsordningen ikke vil blive anvendt. De udtrykker også bekymring for en situation, hvor der ikke kan findes en privat aktør til behandlingen af affaldet.

DTL bemærker, at der ikke er behov for en dispensationsmulighed.

Ministeriets bemærkninger:

Ministeriet bemærker, at formålet med L 898, og dermed affaldsaktørbekendtgørelsen, er, at kommunerne fremadrettet ikke skal deltage i behandlingen af affald egnet til materialenyttiggørelse.

Ministeriet vurderer, at der allerede i dag er et velfungerende privat marked, der kan håndtere opgaven, og at der vil være interesse på det private marked for at varetage opgaven. Det private marked håndterer allerede i dag ca. 95 pct. af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse, og en evaluering af konkurrenceudsættelsen af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse har vist, at det private marked kan håndtere opgaven. Det fremgår af Klimaplanen, at kommunerne kan få dispensation til at byde ind på håndteringen af specifikke fraktioner, hvis der ikke kan findes en privat aktør, der kan varetage affaldsbehandlingen, men kun under betingelse af, at der er tale om et genudbud på samme vilkår, herunder i forhold til miljøkrav, prisloft, innovation og øvrige udbudskriterier, og at der er tale om et partnerskab i form af offentligt/privat selskab, hvor en privat part også tager en økonomisk risiko.

Ministeriet har overvejet, om der kan opstå en situation, hvor der ikke kan findes en privat aktør, der vil indgå i et partnerskab med en kommune, der har fået dispensation. Ministeriet vurderer dog ikke, at det forhold, at der ikke kan findes private aktører, der vil varetage opgaven alene, betyder, at der heller ikke vil kunne findes en privat aktør, der er interesseret i at indgå i et samarbejde med en kommune om opgaven. I den forbindelse lægger ministeriet vægt på, at det vurderes, at der er interesse på det private marked for at varetage opgaven med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse. Det er dog vigtigt, at kommunerne begynder at forberede et udbud i tide til at kunne leve op til udbudskravet, når dette træder i kraft.

Ad nr. 4: Omlastning

KL, DAF, Solrød Kommune, Herning Kommune bemærker, at det er vigtigt, at fastholde kommunernes mulighed for at kunne omlaste affald af hensyn til transportoptimering og er positive over for, at kommunerne forsat må sammenpresse og balletere affaldet. Det bemærkes dog, at denne afgrænsning er for snæver og ulogisk.

DTL bemærker, at der kan være tilfælde, hvor det giver mening, at kommunerne forsat kan foretage en vis behandling af affaldet af hensyn til den efterfølgende transport, men at udviklingen bør overvåges.

DI, ARI, DE, Genvindingsindustrien og Plastindustrien bemærker, at da kommunerne ikke må sortere, bør kommunerne heller ikke sammenpresse og balletere affaldet, da det vil kunne forringe affaldets genanvendelsespotentialer. Det udtrykkes bekymring for, at kommunerne vil foretage flere behandlingsaktiviteter, end dem der er oplistet i affaldsaktørbekendtgørelsens § 34.

Ministeriets bemærkninger:

Ministeriet bemærker, at det er vigtigt, at det skal være muligt at transportoptimere, men at dette skal være i overensstemmelse med klimaplanens målsætning om, at det fremover skal være private, der behandler affald egnet til materialenyttiggørelse.

Ministeriet bemærker, at lovforslaget ikke er til hinder for, at kommunerne udbyder samtlige omlastningsaktiviteter, eller at kommunerne aftaler med dem, der skal aftage affaldet til videre behandling, i hvilket omfang der skal ske indledende sammenpresning og balletering af affaldet, inden affaldet overdrages.

Ad nr. 5: Slagger og have- og parkaffald

KL bakker op om, at kommuner forsat kan håndtere slagger og have- og parkaffald.

DI Byggeri, DI og ARI bemærker, at den private danske genanvendelsessektor allerede i dag er i stand til at håndtere slagger, og der derfor ikke er behov for en undtagelse.

Ministeriets bemærkninger:

Ministeriet bemærker, at affald egnet til materialenyttiggørelse som det helt klare udgangspunkt skal håndteres af private aktører, som kan drive innovation og udvikling af et stærkt genanvendelsesmarkedet. Samtidig forekommer der tilfælde, hvor det vil være hensigtsmæssigt, at kommuner forsat kan behandle det affald, kommunen selv producerer. På den baggrund lægges der med lovforslaget op til, at kommuner kan behandle slagger og have- og parkaffald, som kommunens virksomheder eller institutioner selv producerer. Med kommende lovforslag om ny organisering af forbrændingssektoren, vil der blive fastlagt nærmere regler for kommuners deltagelse i behandling og håndtering af slagger.

Ad nr. 6: Kommunal indsamling af affald fra mindre virksomheder

Næstved Kommune, Kolding Kommune, DAF, Genvindingsindustrien og DI bemærker, at der mangler en klar afgrænsning af hvilke virksomheder, der fremover vil kunne benytte de kommunale indsamlingsordninger for affald egnet til materialenyttiggørelse.

DTL er kritiske over for, at kommuner gives mulighed for at indsamle erhvervsaffald.

Ministeriets bemærkninger:

Ministeriet bemærker, at kommunerne gives en vis fleksibilitet til at fortolke mængdebegrebet, så længe kommunen kan indeholde indsamlingen under de almindelige ordninger til den husstandsneare indsamling, og der ikke etableres særordninger til virksomheder, som ikke allerede anvendes til husholdninger. Udviklingen på området evalueres efter 3 år.

Ad nr. 7: Forsyningstilsynet

KL og DAF spørger hvad der nærmere ligger i den overvågning, Forsyningstilsynet skal foretage med affaldssektoren.

DE og Genvindingsindustrien efterspørger et tilsyn med kommunal behandling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse på øer uden fast broforbindelse.

ARI efterspørger, at Forsyningstilsynet får til opgave at føre tilsyn med, at kommunerne overholder reglerne for hvilke aktiviteter, kommunerne må udføre i forbindelse med omlastning.

Ministeriets bemærkninger:

Ministeren bemærker, at formålet med at Forsyningstilsynet vil skulle overvåge gennemførelsen af reglerne for de opgaver og forpligtelser, der følger af L 898, samt forestå en bredere overvågning af markedet og markedsprocesser, er at sikre velfungerende konkurrencebaserede affaldsmarkeder, både på behandlings- og indsamlingsmarkedet. Forsyningstilsynet vil i denne forbindelse skulle udarbejde analyser på området og offentliggøre gennemsnitstal blandt andet med det formål at undersøge, hvordan de gældende regler for kommunernes fastsættelse af affaldsgebyrer vil kunne skærpes, så krydssubsidiering undgås.

Ministeren bemærker, at der i forhold til kommunal behandling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret på øer uden fast broforbindelse fra 1. januar 2023 vil skulle opkræves en pris svarende til markedsprisen for denne ydelse. I denne forbindelse vil der blive fastsat regler om, at disse kommunale anlæg vil skulle fastsætte sine priser, så der som minimum sikres fuldstændig omkostningsdækningen. Yderligere vil der blive fastsat regler om, at der skal føres særskilte regnskaber, så der sikres fuldstændig regnskabsmæssig adskillelse

mellem de aktiviteter der udbydes til markedspriser og de ydelser, der skal gebyrfinansieres. Forsyningstilsynet vil skulle føre tilsyn med, at disse regler overholdes.

Ministeren bemærker, at forsyningstilsynet skal føre økonomisk tilsyn med affaldssektoren, som blev besluttet med Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi. Tilsyn med hvilke aktiviteter kommunen faktisk udfører i forbindelse med omlastning af affald ligger uden for formålet med Forsyningstilsynets tilsyn, men vil derfor være omfattet af Ankestyrelsens almindelige tilsyn med kommunerne.

Ad nr. 8: Indledende sortering/automatiseret sortering

KL, DAF og Danske Havne påpeger, at kommunernes manglende mulighed for at sortere, herunder udsortere genanvendeligt affald fra restaffald, vil have en negativ indvirkning på genanvendelsen.

Plastindustrien, DI, DE og Genvindingsindustrien bemærker, at der alene stilles krav om irreversible investeringer – og ikke at investeringer skal være væsentlige - foretaget inde 1. juli 2022 som betingelse for automatiserede sorteringsanlægs deltagelse i overgangsordningen.

Ministeriets bemærkninger:

Ministeriet bemærker, at et af formålene med den politiske aftale er at give private aktører en større rolle på markedet, og at sikre at private aktører kan opnå sikkerhed for investeringer i ny teknologi. Ministeriet vurderer på den baggrund ikke, at det vil være i tråd med aftalens ånd, hvis kommunerne fremover kan etablere og drive automatiserede anlæg, hvorpå der foretages indledende sortering af affald, eller hvorpå affald egnet til materialenytiggørelse sorteres fra andet affald.

Ministeriet bemærker, at det fremgår direkte af klimaplanen, at en betingelse for forsat kommunal deltagelse i aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til materialenytiggørelse skal være, at der var foretaget en væsentlig irreversibel investering i anlægget, på det tidspunkt den politiske aftale blev indgået. I modsætning hertil, er der ikke aftalt samme udtrykkelige betingelse om væsentlighed for irreversible investeringer foretaget i automatiserede sorteringsanlæg. Ministeriet vurderer, at det ikke vil være hensigtsmæssigt, at der stilles tilsvarende krav om væsentlighed i forbindelse med dispensationsmuligheden for automatiserede sorteringsanlæg til sortering af affald egnet til materialenytiggørelse fra restaffald dispensationen.

Ad nr. 9: Gebyrer for madaffald

DAF og Kolding Kommune påpeger, at den nye mulighed for at fastsætte gennemsnitgebyrer for indsamlingsordninger for madaffald, kan være svær at

udnytte, da mange kommuner indsamler madaffald i samme to-delte beholder som restaffald.

Ministeriets bemærkninger:

Ministeren bemærker, at det bliver muligt for kommunerne at fastsætte gennemsnitsgebyrer for indsamlingsordninger for madaffald. Muligheden er indsat for, at ensrette reguleringen af gebyrerne for madaffald med de øvrige genanvendelige fraktioner og øge borgernes incitamentet til i højere grad at sortere madaffald.

Ad nr. 10: Regulativer

DI efterspørger, at det i standardregulativernes faste tekst fremgår, at virksomheder ikke vil være forpligtede til at benytte den kommunale indsamlingsordning.

Ministeriets bemærkninger:

Ministeriet bemærker, at kommunerne ikke kan fravige ophævelsen af benyttelsespligten til indsamlingsordninger for forbrændingseget erhvervsaffald i deres regulativer. Det fremgår af regulativets fritekst, at hvis kommunen fastsætter sin ordning som en indsamlingsordning, skal det fremgå, at der ikke vil være benyttelsespligt til denne. Kommuner kan vælge at fastsætte en ordning som en anvisningsordning, og ministeriet har derfor ikke gengivet ophævelsen af benyttelsespligten for indsamlingsordninger for forbrændingseget erhvervsaffald i regulativets faste tekst. I forbindelse med den kommende ændring af affaldsaktørbekendtgørelsen, der forventes sendt i høring i efteråret 2022, forventes det, at der vil skulle ske flere ændringer af erhvervsregulativernes faste tekst, og det vil i den forbindelse blive overvejet, om det med fordel kan fremgå, at virksomheder ikke vil være forpligtede til at benytte den kommunale indsamlingsordning direkte af regulativet.

Ad nr. 11: Overgangsordning

DAF spørger om kommunale anlæg, der ikke tilmeldes overgangsordningen vil kunne forsætte deres aktiviteter indtil kravet om selskabsgørelse.

DI efterspørger, at kommunernes mulighed for at foretage efterfølgende kapitalindsud, hvis det er nødvendigt for at opretholde almindelig drift og vedligehold af anlæg, der er udskilt i selskabet, fjernes.

Ministeriets bemærkninger:

Ministeriet bemærker, at kommunale anlæg ikke vil kunne forsætte sine behandlingsaktiviteter, der ikke er omfattet af en af undtagelserne til forbuddet mod kommunal behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse, hvis kommunen ikke tilmelder aktiviteten til Forsyningstilsynet i overgangsordningen. Hertil bemærkes det, at en tilmelding til overgangsordningen ikke vil være ensbetydende med, at kommunen vil være forpligtet til fortsætte aktiviteten i hele overgangsperioden herunder til at selskabsføre sit anlæg.

Ministeriet bemærker, at det fremgår af Klimaplanen, at kommunerne skal have mulighed for at sikre almindeligt vedligehold af eksisterende kommunale anlæg. Derfor er der indsat mulighed for at kommunerne om nødvendigt kan foretage kapitalindskud i selskaberne til dette formål. Ministeriet bemærker i øvrigt, at Forsyningstilsynet vil føre tilsyn med at kommunen overholder vilkårene for deltagelse i overgangsordningen.

Ad nr. 12 Kommunens eget affald

Aalborg Kommuner og Solrød Kommune spørger, om det forsat vil være muligt for kommuner at lade affald fra kommunens egne institutioner og virksomheder være omfattet af en kommunal indsamlingsordning.

DE og Genvindingsindustrien spørger, om kommunerne må behandle affald i de i § 35 (nu § 32) oplistede situationer, hvis affaldet er omfattet af en producentansvarsordning.

Ministeriets bemærkninger:

Ministeriet bemærker, at der ikke ændres på reglerne for kommunernes mulighed for at lade kommunens egne institutioner og virksomheder være omfattet af en kommunal indsamlingsordning.

Ministeriet bemærker, at kommunalbestyrelsens mulighed for at deltage i aktiviteter forbundet med behandling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret af kommunen egne institutioner og virksomheder jf. affaldsaktørbekendtgørelsens § 32 alene er en undtagelse til forbuddet i miljøbeskyttelseslovens § 49 b, stk. 1.

Ad nr. 13: Genbrugshjørner og genbrugspladsen

Kolding Kommune og DAF spørger om kommunerne kan begynde at opkræve gebyrer for genbrugshjørner på genbrugspladser fra bekendtgørelsens ikrafttræden.

Aalborg spørger om virksomheder skal have mulighed for at aflevere affald eget til materialenyttiggørelse på kommunens genbrugsplads.

Ministeriets bemærkninger:

Ministeriet bemærker, at bestemmelserne i L 898 om genbrugshjørner på genbrugspladsen først vil blive udmøntet 1. januar 2023. Der kan derfor heller ikke opkræves gebyrer til de kommende genbrugshjørner i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 48, stk. 1, nr. 2 endnu, da disse gebyrer alene kan opkræves til finansiering af genbrugshjørner, der er etableret som følge af regler udstedt i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 50 f. Derudover ændres der ikke på reglerne for, i hvilket omfang kommunerne kan gebyrfinansiere kommunale genbrugsbutikker.

Ministeriet bemærker, at der ikke foretages ændringer i reglerne om, at kommunerne skal tilbyde virksomheder adgang til genbrugspladser.

Ad nr. 14: Øvrige bemærkninger

Landbrug og Fødevarer, Køge Kommune og DAF bemærker, at Flamingo er et varemærke.

Ministeriets bemærkninger:

Ministeriet bemærker, at betegnelsen Flamingo i affaldsaktørbekendtgørelsens § 31, nr. 5, er rettet til ekspanderet polystyren (EPS-plast).